

14.03.2022

Asia/6

§ 11

Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteet 2022-2025

HEL 2021-012942 T 14 00 00

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteet 2022–2025 liitteen 1 mukaisesti.

Käsittely

Asian käsittelyn alussa johtava asiantuntija Antti Eronen piti asiasta esittelyn.

Jussi Halla-ahon palautusehdotus:

Asiakirjassa korostetaan tarvetta houkutella ulkomaisia osaajia Helsinkiin. "Osaajan" määritelmä jää kuitenkin avoimeksi, ja aiemmin saadun valmistelukatsauksen yhteydessä käyty keskustelu toi ilmi, että määrittely halutaan jättää pitkälti työnantajien tehtäväksi. "Osaajiksi" katsotaisiin siten myös sellaiset suorittavan työn tekijät, joita yritykset kustannussyistä haluavat rekrytoida EU-alueen ulkopuolelta, vaikka kyseisiin tehtäviin löytyisi tekijöitä myös esim. Helsingissä jo olevan, erittäin heikosti työllistyneen maahanmuuttajaväestön keskuudesta.

Työperäisen maahanmuuton riskit ja jo toteutuneet ongelmat on otettava kaupungin suunnitelmissa paremmin huomioon. Esimerkkinä voidaan mainita ns. kynnysrahan maksaminen eli työpaikan ostaminen oleskeluluvan toivossa, samoin laajamittainen ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttö, jota on käytännössä mahdotonta kitkeä pelkällä valvonnalla.

Asiakirja näkee kasvun keinolla millä hyvänsä yksiselitteisen myönteisenä ja tavoiteltavana ilmiönä. Siinä ei huomioida Helsingin houkuttelevuuden vähenemistä nettoveronmaksajien silmissä ja tällaisen väestön poismuuttoa. Myös heikosti koulutetun ulkomaalaisväestön kielteinen vaikutus turvallisuuteen, julkisten palvelujen kuormitukseen ja kaupungin talouteen sivuutetaan.

Asia tulee palauttaa valmisteltavaksi siten, että edellä oleva huomioidaan ja kaupungin kasvua tarkastellaan kvalitatiivisena, ei kvantitatiivisena ilmiönä.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Suvi Pulkkisen ensimmäinen vastaehdotus:

Hyväksyessään elinkeinopolitiikan painopisteet elinkeinojaosto lisää tavoitteisiin seuraavan kirjauksen:

"Osana työllisyyden edistämistä ja sen kehityksen seurantaan huomioidaan myös se, että työmarkkinat ja syyt työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämiseen ovat vahvasti sukupuolittuneet. Erityisesti maahanmuuttajataustaisten naisten työllisyysaste on suhteellisen hyvästä koulutustasosta huolimatta heikko.

Osana työllisyyden hoitoa kiinnitetään huomiota myös niihin ennakkoluuloihin, jotka voivat vaikeuttaa esimerkiksi erilaisiin vähemmistöihin kuuluvien ihmisten työllistymistä."

Kannattaja: Minja Koskela

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Suvi Pulkkisen ensimmäisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Jussi Halla-aho

Ei-äännet: 8

Kasper Kivistö, Minja Koskela, Lauri Muranen, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Juhana Vartiainen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto hyväksyi Suvi Pulkkisen ensimmäisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 1 - 8

Suvi Pulkkisen toinen vastaehdotus:

Hyväksyessään elinkeinopolitiikan painopisteet elinkeinojaosto muuttaa tavoitteista kirjauksen..

"Kaupunki vahvistaa yrittäjyyteen liittyvää kulttuuria ja osaamista esimerkiksi oppilaitosten kumppanina."

..seuraavaan muotoon:

"Kaupunki vahvistaa ammatillisen koulutuksen ja kaupungin muun koulutustarjonnan ja -toimijoiden osaamista ja palveluita yrittäjyyden

tukemisessa ja edistämisessä luoden tässä myös uudenlaisia kumppanuuksia.”

Kannattaja: Minja Koskela

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto hyväksyi yksimielisesti Suvi Pulkisen toisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Jussi Halla-aho jätti eriävän mielipiteeseensä seuraavat perustelut: Asiakirjassa korostetaan tarvetta houkutella ulkomaisia osaajia Helsinkiin. "Osaajan" määritelmä jää kuitenkin avoimeksi, ja aiemmin saadun valmistelukatsauksen yhteydessä käyty keskustelu toi ilmi, että määrittely halutaan jättää pitkälti työnantajien tehtäväksi. "Osaajiksi" katsotaisiin siten myös sellaiset suorittavan työn tekijät, joita yritykset kustannussyistä haluavat rekrytoida EU-alueen ulkopuolelta, vaikka kyseisiin tehtäviin löytyisi tekijöitä myös esim. Helsingissä jo olevan, erittäin heikosti työllistyneen maahanmuuttajaväestön keskuudesta.

Työperäisen maahanmuuton riskit ja jo toteutuneet ongelmat on otettava kaupungin suunnitelmissa paremmin huomioon. Esimerkkinä voidaan mainita ns. kynnysrahan maksaminen eli työpaikan ostaminen oleskeluluvan toivossa, samoin laajamittainen ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttö, jota on käytännössä mahdotonta kitkeä pelkällä valvonnalla.

Asiakirja näkee kasvun keinolla millä hyvänsä yksiselitteisen myönteisenä ja tavoiteltavana ilmiönä. Siinä ei huomioida Helsingin houkuttelevuuden vähenemistä nettoveronmaksajien silmissä ja tällaisen väestön poismuuttoa. Myös heikosti koulutetun ulkomaalaisväestön kielteinen vaikutus turvallisuuteen, julkisten palvelujen kuormitukseen ja kaupungin talouteen sivuutetaan.

Asia olisi tullut palauttaa valmisteltavaksi siten, että edellä oleva huomioidaan ja kaupungin kasvua tarkastellaan kvalitatiivisena, ei kvantitatiivisena ilmiönä.

Lisäksi tekstiin ei olisi tullut lisätä seuraavaa kohtaa:

"Osana työllisyyden edistämistä ja sen kehityksen seurantaan huomioidaan myös se, että työmarkkinat ja syyt työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämiseen ovat vahvasti sukupuolittuneet. Erityisesti maahanmuuttajataustaisten naisten työllisyysaste on suhteellisen hyvästä koulutustasosta huolimatta heikko.

Osana työllisyyden hoitoa kiinnitetään huomiota myös niihin ennakkoluuloihin, jotka voivat vaikeuttaa esimerkiksi erilaisiin vähemmistöihin kuuluvien ihmisten työllistymistä.“

Ennakkoluulot eivät ole uskottava selitys eräisiin maahanmuuttajaryhmiin kuuluvien naisten heikkoon työllistymiseen. Todennäköisempiä selityksiä ovat kulttuurilliset käsitykset naisen asemasta sekä sosiaaliturvajärjestelmä, joka ei kannusta integroitumiseen tai työllistymiseen.

Esittelijä

vs. elinkeinojohtaja
Ilkka Haahtela

Lisätiedot

Marja-Leena Rinkineva, elinkeinojohtaja, puhelin: 310 36141
marja-leena.rinkineva(a)hel.fi
Antti Eronen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36156
antti.eronen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteet 2022-2025, päätöksen liite
- 2 Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteet 2022-2025, esityksen liite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää hyväksyä Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteet 2022–2025 liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Kasvun paikka – Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 todetaan, että kaupunki päivittää elinkeinopoliittiset painopisteensä. Kaupunginkanslian elinkeino-osasto käynnisti kaupungin elinkeinopoliittisten painopisteiden valmistelun syksyllä 2021 kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen.

Elinkeinopolitiikan painopisteiden kautta kuvataan Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan tavoitteet ja toiminta yhtenä kokonaisuutena vuosille 2022–2025. Painopisteiden määrittelyn ja seurannan avulla varmistetaan kaupunkistrategian kirjausten toteutuminen.

Kaupunkistrategian mukaan Helsinki on kasvun paikka. Elinkeinopolitiikan painopisteet toteuttavat tätä tavoitetta kehittämällä Helsinkiä osajille ja yrityksille houkuttelevana paikkana, joka vetää puoleensa uusia ihmisiä, yrityksiä ja investointeja. Kaupunkistrategian tavoitteena on, että Helsingin taloudellinen toimeliaisuus kasvaa sekä elinkeinot ja ammatit monipuolistuvat. Onnistunut elinkeinopolitiikka vahvistaa kaupun-

kilaisten toimeentuloa sekä kaupungin taloutta ja kykyä tuottaa hyvää asuinympäristöä ja hyvinvointia tukevia palveluita kaupunkilaisille.

Kaupunki ja sen palvelut muodostavat yritysten kilpailukykyyn vaikuttavan toimintaympäristön. Esimerkiksi viihtyisä ja houkutteleva kaupunki, toimivat peruspalvelut, kulttuurin ja vapaa-ajan palvelut, riittävä asunto-, toimitila- ja koulutustarjonta sekä sujuva liikenne muodostavat pohjan yritysten ja työntekijöiden menestykselle. Kaupungin on tärkeää olla kaikessa toiminnassaan asiakaslähtöinen, läpinäkyvä ja tasapuolinen sekä edistää omalla toiminnallaan kilpailullisia ja hyvin toimivia markkinoita.

Jäsennys Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikkaa ohjaavista tavoitteista

Kaupunki yritysten yleisenä toimintaympäristönä sekä Helsingin elinkeinorakenteen erityispiirteet muodostavat perustan kaupungin elinkeinopoliittisiin painotuksiin liittyville valinnoille. Vuosina 2022–2025 Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikka jäsennetään seitsemäksi painopistetavoitteeksi, joista neljä ensimmäistä painopistetavoitetta ohjaavat kaupungin pitkäjänteistä elinkeinopolitiikkaa ja luovat kaupunkiin kasvun edellytyksiä. Kolme jälkimmäistä painopistetavoitetta ovat tämän strategiakauden erityisiä painotuksia, jotka perustuvat ajankohtaisiin kehityskulkuihin ja ovat saaneet vahvan painoarvon kaupunkistrategiassa.

Pitkäjänteiset kasvun edellytyksiä luovat painopistetavoitteet:

- Yritysten kilpailukykyä tukevat liiketoiminta- ja innovaatioympäristöt vahvistuvat
- Helsinkiläinen yrittäjäyys ja yritystoiminta kasvavat, uudistuvat ja monipuolistuvat
- Helsinkiläisten todennäköisyys työllistyä paranee ja yritykset saavat riittävästi osaavaa työvoimaa
- Helsingin vetovoima kestävän matkailun, kulttuurin ja tapahtumien kaupunkina vahvistuu

Strategiakauden erityiset ja ajankohtaiset painopistetavoitteet:

- Helsingistä kehittyä yhä kiinnostavampi kohde kansainvälisille osajille, yrityksille ja investoinneille
- Helsingissä kehitetään globaalisti merkityksellisiä ongelmia ratkaisevaa liiketoimintaa
- Ydinkeskustan elinvoima vahvistuu

Painopistetavoitteiden strategiapohja, perustelut niiden merkittävyydestä sekä kaupungin toimintaa kuvaavat linjaukset on avattu tarkemmin

”Helsingin kaupungin elinkeinopoliittiset painopisteet 2022–2025” -asiakirjassa.

Painopistetavoitteiden seuranta ja päivittäminen

Painopistetavoitteet ohjaavat tarkempien elinkeinopoliittisten toimenpiteiden suunnittelua. Suunnittelua tuetaan luomalla seurantajärjestelmä, jonka mukaisesti kaupunginhallituksen elinkeinojaostoon raportoidaan vuosittain painopistetavoitteissa tapahtuneista muutoksista. Elinkeinopoliittikan kokonaisuutta tarkastellaan koko kaupunkikonsernin yhteisenä asiana. Säännöllisen raportoinnin tavoitteena on vahvistaa kaupungin toimialojen, osastojen ja elinkeinoyhtiöiden välistä vuoropuhelua ja yhteistä tavoitteenasetantaa elinkeinopoliittisista kysymyksistä.

Painopisteiden toteutumisen seurantaan varten määritellään tietopohjaan perustuvat mittarit, jotka päivittyvät strategiakauden aikana. Seurannassa kiinnitetään huomioita sekä toimintaympäristössä tapahtuvaan muutokseen, että kaupungin palveluiden avainlukuihin ja kehitykseen.

Painopistetavoitteiden jatkuva seuranta ja vuosittainen raportointi mahdollistavat tarvittaessa tavoitteiden ja toimenpiteiden uudelleen suunnittamisen ja tarkentamisen. Elinkeinoelämän toimintaympäristö on poikkeuksellisen epävarmassa tilanteessa. Koronapandemiasta toipuminen on edelleen kesken, mikä näkyy esimerkiksi pitkäaikaistyöttömyyden korkeassa määrässä. Lisäksi Venäjän sotatoimet Ukrainassa aiheuttavat selkeitä riskejä helsinkiläiselle elinkeinoelämälle.

Helsingin kaupungin elinkeinopoliittikan painopisteiden 2022–2025 valmistelu

Elinkeinopoliittikan painopisteiden valmistelussa on hyödynnetty kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä kerättyä tietopohjaa Helsingin kaupungin toimintaympäristöstä (toimintaymparisto.hel.fi). Keväällä 2021 järjestettiin kolme Accelerate Helsinki -tapahtumaa, joissa keskusteltiin elinkeinoelämän ja kaupungin muiden kumppaneiden kanssa kaupungin yritysmyönteisyydestä, kasvua tukevista toimenpiteistä sekä kaupungista alustana merkityksellisten ongelmien ratkaisemisessa. Keskustelua erityisesti kaupungin yritysmyönteisyyden kehittämisestä jatkettiin kaupungin sisäisessä työpajassa syksyllä 2021.

Ehdotuksesta elinkeinopoliittikan painopisteiden jäsentämiseksi pidettiin lähetekeskustelu kaupunginhallituksen elinkeinojaostossa 29.11.2021. Keskustelussa esitettyjä näkökulmia huomioitiin jatkovalmistelussa.

Lähetekeskustelun jälkeen valmisteltiin Helsingin kaupungin elinkeinopoliittikan painopisteet 2022–2025-asiakirja yhdessä kaupungin toimialojen, osastojen ja elinkeinoyhtiöiden kanssa. Painopisteistä järjestettiin

14.03.2022

Asia/6

keskustelutilaisuus elinkeinoelämää edustavilla järjestöille ja organisaatioille. Asiakirjaa tarkennettiin saatujen kommenttien ja keskusteluiden pohjalta.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää elinkeinopolitiikkaa ja kilpailukykyä, työllisyysenhoidon, maahanmuuttoa, kansainvälisiä asioita ja kaupunkimarkkinointia sekä korkeakoulujen kanssa tehtävää yhteistyötä koskevista periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista.

Asian esittelee kokouksessa johtava asiantuntija Antti Eronen.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Marja-Leena Rinkineva, elinkeinojohtaja, puhelin: 310 36141
marja-leena.rinkineva(a)hel.fi
Antti Eronen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36156
antti.eronen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteet 2022-2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kaupunkiympäristön toimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 29.11.2021 § 25

HEL 2021-012942 T 14 00 00

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päätti merkitä tiedoksi tilannekatsauksen Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteiden 2022–2025 valmistelusta.

14.03.2022

Asia/6

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Antti Eronen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36159
antti.eronen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566